SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 227. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 29, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 29-го ЛИСТОПАДА 1991 Ч. 227. РІК XCVIII.

РОБІТНИКИ ПОГРОЖУЮТЬ ВЕРХОВНІЙ РАДІ

Київ, (УНІАР). — Координаційна Рада Всеукраїнського Об'єднання Солідарности Трудівників (ВОСТ) оприлюднила ухвалу щодо можливої ратифікації Верховною Радою України міждержавної економічної угоди.

„Зважаючи на те, що, міждержавна економічна угода є по суті кабальною для України і надалі залишає її колонією, а її неминуче призведе до фінансово-економічного краху, втрати нею державности і різкого погіршення і без того злиденного становища трудівників нашої держави, Координаційна Рада ВОСТ ухвалила:

* з дня можливої ратифікації ВР України даної угоди оголосити тижневу передстрайкову готовість з наступним переходом до всеукраїнського політичного страйку з вимогою негайного розпуску нинішнього складу ВР України, як такої, що стала на шлях зради інтересів громадян України;

* в умовах можливого страйку якнайактивніше включити страйкові робітничі комітети на транспорті до масових акцій громадської непокори, передусім на залізницях та інших засобах комунікації аж до повного їх бльокування;

* скоординувати дії страйкових комітетів у районах з тими політичними та громадськими об'єднаннями, що чітко визначилися з питання недопущення укладення Україною так званої міждержавної економічної угоди.

Координаційна Рада ВОСТ свідома всіх наслідків цих акцій, але переконана, що повну відповідальність за них несе нинішній склад ВР України. Факт ратифікації ВР України цієї угоди засвідчить перед народом України і світом, що ця ВР не є спроможна бути вищим законодавчим органом незалежної України, а продовжує залишатися колоніяльною адміністрацією про імперських сил", — сказано в ухвалі.

Посвятили національний прапор для вояків

Прикарпаття. (УНІАР). — У військовій частині 11854 Прикарпатської військової округи відбулася церемонія посвячення українського національного прапора.

Церемонію провели первоієрарх УГКЦ Мирослав І. Любачівський, Митрополит Львівський УАПЦ Іоан Боднарчук і Архиєпископ УГКЦ Володимир Стернюк. На церемонії були присутні керівники влади, представники громадськости та військові з інших частин.

Ініціяторами свята був Комітет Солдатських Матерів, львівський обласний комітет і особисто помічник командира військової частини для праці з особовим складом майор Микола Бондарєв.

Пошта знизила ціни на посилки до Східньої Европи

Джерзі Сити, Н. Дж. — Як повідомляє Управа американської пошти, з гуманітарних мотивів знижено до 31-го березня оплату на посилки до усіх республік СССР і до прибалтійських країн. Кожна посилка має мати напис червоним олівцем „Humanitarian Airlift" і за виїмком балтійських держав, визнаних вже Урядом ЗСА, на усіх інших має бути зазначене, що це до „СССР".

Є ці самі вимоги, що досі, коли йдеться про їхній вміст, за виїмком тих, що йдуть до прибалтійських держав.

Вага посилок не може бути більше як 22 фунти. Кошт знижено до звичайної оплати за поштову посилку з додатком 1 дол. за фунт. Наприклад, п'ятьфунтова посилка буде коштувати 17,85 дол., а звичайно така посилка летунською поштою коштує 40,30 дол.

Можна сподіватися, що тепер перед святами не буде багато місця на ці виїмкові цінові посилки, але відтак до кінця березня буде можна користати з цієї гуманітарної акції американської пошти. Тому, що ця особлива знижка на посилки летунською поштою є лише тимчасова, вона не є включена в електронічну поштову систему. Якщо поштовий урядник не буде знати про цю знижку, слід покликатися на поштовий бюлетень ч. 21801 сторінка 17.

УКРАЇНА ЧИМРАЗ ВИРАЗНІШЕ ВІДДАЛЯЄТЬСЯ ВІД СССР

Москва. — В інформаціях агенств Ассошіейтед Пресс і ТАСС та в американський щоденний пресі чимраз частіше появляються повідомлення і статті про те, що Україна, яка 24-го серпня проголосила акт незалежности чимраз виразніше віддаляється від СССР. Цю думку, між іншим, поділяють чимало політичних спостерігачів, дипломатів в Москві і Києві та аналітиків, які базують свої висновки на особистих спостереженнях і розмовах з республіканськими керівниками.

Наприклад, Леонід Кравчук, голова Верховної Ради України і один з кандидатів на президента у виборах 1-го грудня цього року, заявив групі кореспондентів, що не може бути мови про підписання нового союзного договору, бо незалежні республіки можуть цілком добре зі собою співпрацювати на підставі двосторонніх договорів політичного, економічного, культурно-наукового й іншого порядку. У понеділок, 24-го листопада, він повторив кореспондентам свою заяву і додав, що ті, які вважають, що „я, Верховна Рада чи уряд України, повернуться до Союзу і що наше теперішнє становище є тільки передвиборчою тактикою, дуже помиляються. Такі балачки і спекуляції є тільки фікцією, а не поважною аналізою ситуації, яка витворилась після упадку комунізму в Совєтському Союзі", — заявив Кравчук.

Кореспондентові газети „Труд" голова Верховної Ради України заявив, що про жодне існування „центру" не може бути навіть мови. „Ми в кожному разі не ратифікуємо ніякого договору, якщо за його кулісами стоятимуть центральні органи будь-якої ранги". В тому ж місці він підкреслив, що відносини з Російською федерацією будуть дружні і по давньому приязні.

Ассошіейтед Пресс також інформує, що Україна готова взяти на себе зобов'язання частинної сплати довгів СССР країнам „великої сімки" (одну четверту), але республіка повинна перед тим отримати інформації про висоту задовження в цілості, щоб зорієнтуватись чи розподіл сплати довгів був розподілений справедливо. Про це говорив в Києві прем'єр-міністер Кабінету України Вітольд Фокін, а у Вашинґтоні державний міністер для справ інвестицій і розбудови індустрії Володимир Лановий. Він з переконанням говорив про спроможність України заплатити довжникам 17 біл. дол. з усіх 65 більйони, якщо „велика сімка" погодиться поділити цифру на рати.

Совєтське пресове агентство ТАСС і армійська газета „Красная Звезда" повідомили, що в Україні вже розпочався процес формування Національної Гвардії, яка буде зформована на основі підрозділів військ міністерства внутрішніх справ. Армія в Україні перестає бути монолітною, покликаючись на поділ думок серед старшинського складу. Серед них виникають різні „комітети", подібні до Спілки Офіцерів України, як, наприклад, Незалежна асоціяція офіцерів. В такий спосіб трансформація союзної армії в національну в Україні може натрапити на деякі труднощі, хоч створення української армії у висоті 450,000 вояків, буде організуватися на базі з'єднання трьох воєнних округ.

Верховна Рада України і уряд запевняють старшин, вояків і їхні родини, що вони будуть забезпечені не тільки належною зброєю, але також житлом й іншими соціяльними потребами.

Створилася Українська Ліґа Спільних Підприємств

Київ (ПБ УНС, Раїса Руденко). — Тут у суботу, 16-го листопада, відбувся установчий Конгрес Української Ліґи Спільних та Іноземних Підприємств. Президентом її став генеральний директор спільного підприємства „Мінолта трейдінґ — Україна" Сергій Погорєлов.

У праці конґресу взяли участь народні депутати України: Ігор Юхновський, Володимир Пилипчук, Олександер Ємець, Сергій Головатий і міністри та керівники великих установ. Підприємці вирішили створити своє „лоббі" у Верховній Раді, щоб впливати на законодавчу політику та брати участь у підготові законів, які ґарантували б захист закордонних інвестицій і сприяли розвиткові капіталу.

Промовці зазначили, що в Україні є біля 500 спільних підприємств, а працює з них не більше третини, в той час, як у самій лише Москві їх працює 1,500. Керівники спільних підприємств України вважають, що така ситуація створилася через недосконалість законів. Саме відсутність необхідного законодавства для успішної діяльности приватних підприємств змусило українських підприємців об'єднатися і створити ліґу, яка сприятиме інтеґрації спільних та закордонних підприємств у загальну економіку республіки.

Ліґа ухвалила статут та вибрала керівників.

(Закінчення на стор. 4)

Офіційні чинники ЗСА поділились думкою у відношенні до України

Вашинґтон. — Газета „Вашінґтон Пост" помістила у числі з 25-го листопада довшу інформативну статтю Р. Джефрі Смита з допомогою співробітників тієї газети Дейвида Гофмана і Джана Е. Янґа, про відносини в Совєтському Союзі, зокрема в Україні. Автори у згаданій статті кажуть, що Адміністрація президента Джорджа буша не має однозгідного погляду, якщо йдеться про справу визнання незалежности України і нав'язання з нею дипломатичних та інших зв'язків.

Смит каже, що голосування над справою самостійности в Україні відбудеться вже цієї неділі, 1-го грудня, але уряд ЗСА ще й досі немає концепції, „що робити" з тією великою, індустріяльно сильною, багатою на копалини, сільськогосподарські продукти і людський потенціял країною, яка, як говорять аналітики, невідхильно закріплює свою державну незалежність.

Офіційні речники Адміністрації погоджуються, що деякі держави світу визнають Україну незабаром, головно після позитивного висліду референдуму, хоч деякі з країн, зокрема европейських, висловлюють застереження і побоювання, щоб цілковите заламання дотеперішнього Союзу, яке може наступити у випадку відходу України, не створило нових проблем безпеки і масової еміґрації. Стаття вказує на запевнення Леоніда Кравчука, що розміщені на території України атомові ракети не становитимуть для нікого небезпеки і вони будуть знищені під наглядом міжнародної комісії, згідно з рішенням України бути неатомовою державою.

Не зважаючи на це, деякі найближчі дорадники державного секретаря Джеймса Бейкера дораджували йому стриматись з визнанням України пони не буде підписаний з нею договір у справі атомової зброї. Бейкер підтримує також думку, що Захід повинен вичекати з визнанням України, поки Київ і Москва не полагодять між собою в мирний спосіб непорозумінь після референдуму. Він хоче побачити, яку тактику застосують Міхаїл Ґорбачов і Боріс Єльцин, так немовби Україна була їх приватною власністю, — кажуть деякі політичні спостерігачі. Дещо змінена політика Білого Дому все ще нагадує політику вичікування Вашінґтону з визнанням прибалтійських держав, в наслідок чого ЗСА, опинилися аж на 37-му місці, викликавши тим самим велике незадоволення у Прибалтиці і серед приятелів Литви, Латвії і Естонії.

У зв'язку з такою нерішучою політикою, деякі країни НАТО вирішили діяти на власну руку і не слухають порад президента Дж. Буша, який намовляв прем'єр-міністра Канади не визнавати України навіть тоді, коли референдум випаде позитивно.

„Політичних процесів завернути силою не можна", — кажуть політичні аналітики, хоче цього Вашінґтон, чи ні.

Колишні вояки УПА організуються

Івано-Франківське. (УНІАР). — Майже у кожному районі Івано-Франківської области, окрім Снятинської і Рожнятинської, організовано районові станичні братства вояків УПА.

Недавно таке братство створено у районному центрі Верховина. Тут відбулося урочисте посвячення пам'ятного хреста, встановленого на честь загиблих борців за волю України. Панахиду за поляглих січових стрільців і вояків УПА відправили священики УГКЦ та УАПЦ Івано-Франківщини. На урочистих зборах з нагоди організації районового братства вояків УПА виступив голова Всеукраїнського Братства УПА Михайло Зеленчук. Обрано управу районового станичного братства, схвалено звернення до краян голосувати за незалежність України на референдумі та за кандидатів на президента України Вячеслава Чорновола і Левка Лук'яненка.

ПОЛОВИНА СОВЄТСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ ШПИГУНИ — КАЖЕ ПАНКІН

Москва. — В інтерв'ю, яке дав кореспондентові газети „Комсомольська Правда" Боріс Панкін, колишній міністер закордонних справ СССР, якого недавно осунув з цього посту президент Міхаїл Ґорбачов, щоб зробити місце для свого „друга" Едуарда А. Шеварднадзе говориться, що принаймні половина совєтських дипломатів і співробітників дипломатичних місій за кордоном є шпигунами, тобто виповняють завдання КҐБ.

Згідно зі словами Панкіна, дипломати високої ранґи дуже часто самі пропонують свої послуги для КҐБ, бо це, мовляв „підвищує їхній престиж". Деякі з них просто кажуть: „Я тут не перебуваю для того, щоб прямо з'їдати хліб; я тут сповняю важливу функцію державного значення".

Використовування дипломатів для шпигунських цілей, відбувалося завжди, відколи почали діяти совєтські дипломатичні місії за кордоном, — пише у газеті „Вашінґтон Пост" Фред Ґіатт. Ніколи ще високі політичні представники влади СССР, ранґи Панкіна, не були тільки дипломатами, але завжди виступали у подвійній ролі дипломатів і шпигунів.

Виступаючи на першій пресовій конференції в характері керівника совєтської закордонної розвідки, Євґеній Прімаков, який, як відомо, сповняв „дипломатичну" ролю М. Ґорбачова на Близькому Сході і кільканадцять разів зустрічався з диктатором Іраку Саддамом Гуссейном і західніми дипломатами та керівниками держав, включаючи сюди і президента ЗСА Джорджа Буша, заявляв, що він, мовляв, дав зарядження припинити використовування совєтських журналістів і представників різних місій для нелеґального збору інформацій. Прімаков однак нічого не сказав про дипломатів, які, як виявляє тепер Панкін продовжують займатися шпигунством, нелеґальним збором інформацій, викраданням технологічних таємниць, купуванням за гроші індустріяльної технології тощо.

„Люди КҐБ - сказав Панкін, — це половина числа совєтських закордонних дипломатів кожної амбасади, консуляту чи іншої совєтської установи, як, наприклад, представництва СССР до Організації Об'єднаних Націй. Іноді навіть сам амбасадор прикріплений до цієї нелеґальної шпигунської праці.

Колишній міністер закордонних справ розповідає, що він ще перед своєю номінацією, мав розмову із заступником голови КҐБ (прізвища він не називає), якому він поставив питання: „Чи правдою є те, що ви використовуєте дипломатів для прикриття своєї антизаконної діяльности за кордоном". Запитаний каґебіст здивовано подивився на Панкіна і відповів: „А для чого ж ще потрібні ті амбасади Борисе Дмитрієвичу?"

Б. Панкін повинен про ці речі знати, — кажуть західні політичні спостерігачі. Зараз після назначення його на посаду міністра закордонних справ СССР на Заході появились інформації про те, що він, Панкін, сам був співробітником дезінформаційної сітки КҐБ. Газета „Вашінґтон Пост", покликаючись на шведські і грецькі джерела нагадувала тоді, що Панкін, будучи директором ВААП (аґентство охорони авторських прав), брав участь у нелеґальному фінансуванні багатьох видань комуністичного спрямування. Все одно, те, що він мав відвагу сказати світові правду про шпигунську діяльність совєтських дипломатів за кордоном, ставить його у ряд більш чесних політичних діячів СССР, — кажуть деякі аналітики на Заході.

ДЕНЬ ПОДЯКИ

З уваги на свято День Подяки у четвер, 28-го листопада, це число „Свободи" друкується з датою п'ятниці 29-го листопада. У четвер Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свобода" будуть закриті. Наступне число „Свободи" друкуватиметься у п'ятницю з датою суботи, 30-го листопада. — Ред.

Мрія батька стає дійсністю для сина

Т. Шмаґала розповідає в редакції „Свободи" про свою подорож до Києва.

Джерзі Ситі, Н.Дж. (Х. В-Ф). — Свою розповідь у редакції щоденника „Свобода" Тарас Шмаґала головний контролер Українського Народного Союзу почав з того, що зі зворушенням старався передати нам свої переживання на літаку, який приземлювався на Бориспільському летовищі поблизу Києва.

Перемігши своє помітне хвилювання, Т. Шмаґала повертає нитку спогадів до днів свого дитинства, як його батько своїм дітям вияснював справу поневоленої України, а ставши юнаком, батькове вияснення набирало іншого значення, що в дорослому віці для нього, Тараса, стало продовженням батькової праці впродовж всього його життя, працювати і допомогти Україні знову стати незалежною державою. „Уявіть собі, мій батько не дожив до цих історичних днів і подій, свідками яких є ми, але я — його син, як один із представників президента ЗСА Джорджа Буша у групі делеґації на поминальні святкування 50-ліття страчення невинних людей у Бабиному Ярі, їду в незалежну Україну, на появу якої ціле своє життя чекав мій батько".

Президентська делеґація, яку очолював брат президента ЗСА Джанатан Буш, крім нього та його дружини Джоді, включала сім осіб: Ейб Фоксман — заступник директора Жидівської ліґи проти знеславлення, Бенджамін Міікс — голова жидівського в ЗСА товариства тих, що пережили голокост, Майлс Лерман — директор Музею голокосту у Вашінґтоні, о. Джан Павлонскі — член Крайового комітету голокосту, Дженіфер Фіцджералд — член Державного департаменту, Джейн Аллісо — відпоручник Білого Дому до Державного департаменту, та Т. Шмаґала — голова Комітету України за Буша.

„Мої співделеґати знали про моє українське походження і для них не було нічого дивного в тому, що мене включено до президентської делеґації на поминальні святкування у Бабиному Ярі. Все ж таки члени делеґації жидівського походження не вявляли окремого зацікавлення ані Україною, ані подіями, які там тепер відбуваються. Вони радше підкреслювали своєю поведінкою те, що їхньої думки на ці теми

(Закінчення на стор. 4)

КОНЦЕРТ Т. БОГДАНСЬКОЇ В ДІТРОЙТІ

Дітройт. (І. Т.), — УМІ повідомляє, що 1-го грудня загостить до Дітройту з концертом відома піяністка, довголітня голова УМІ Таїса Богданська. Гостя концертує у нас зовсім безінтересовно, а ввесь прихід з вечора призначений на відбудову Духовної Семінарії у Львові. Концерт відбудеться в неділю, 8-го грудня, в залі школи Непорочного Зачаття в год. 4-ій по полудні. Організаційною підготовою займається 45-ий Відділ СУА.

У СВІТІ

ХОЧ, ЗГІДНО зі статистикою, 93 відсотків поляків вважають себе католиками, останнє опитування суспільної думки показало, що польська громадськість воліє, щоб Церква була більш поміркованою у ставленні до світських проблем, наприклад, до народної освіти чи державного законодавства. Критика на адресу польської Церкви посилилися після того, як її керівництво висловилося за заборону в країні абортів. Відповідаючи на цю критику, кардинал Юзеф Ґлемп заявив, що „даремні всі спроби обмежити діяльність Церкви стінами костьолів".

ТУРЕЦЬКА ГАЗЕТА „Ґюррієт" з 17-го листопада повідомила, що до Баку прибуло 40 працівників КҐБ з метою дестабілізувати ситуацію в республіці. Центр суспільних зв'язків Міжреспубліканської служби безпеки (колишнього КҐБ) виступив з офіційним спростуванням цього повідомлення.

ГАЗЕТА „Вєчєрняя Одєсса" подала висліди опитування, проведеного в листопаді соціологічним центром Пульс. Згідно з ними, 75 відсотків населення области буде брати участь у референдумі і виборах президента. З них 81 відсоток висловиться за незалежність України. З усіх кандидатів на президента найвищий відсоток має голова Верховної Ради Леонід Кравчук. На другому місці — голова Львівської Обласної Ради Вячеслав Чорновіл.

В СТОЛИЦІ ЕСПАНІЇ відбулася урочиста церемонія вручення Генеральному секретареві ООН Перезові де Куельярові еспанського ордена Ізабели Католицької. Нагороду вручив король Еспанії Гуан Карлос у своїй резиденції. Орден Ізабели Католицької є найвищою еспанською цивільною нагородою, якої вдостоюються чужинці. Перез де Куельяр відходить зі становища генерального секретаря ООН 1-го січня 1992 року.

У МЮНХЕНІ розпочався суд над 48-річною Ґабріельою Ґаст, звинуваченою в тому, що протягом 22 літ вона постачала секретними відомостями східньонімецьку розвідку.

РАДІО ТЕГЕРАНУ повідомило, що в пустелі в центральній частині Ірану місцевим властям вдалося затримати групу закордонних контрабандистів, які перевозили майже 2 тонни морфіни. Наркотики переправлялися з Пакістану чи Афганістану до Европи.

У ШВАЙЦАРСЬКОМУ МІСТІ Цюріху відбувається конференція представників західньоевропейських міст, присвячена проблемам боротьби з наркотиками.

В АМЕРИЦІ

ГУБЕРНАТОР НЮ ЙОРКУ Маріо Квомо досі не вирішив, чи буде боротися за Білий Дім. У неділю, 24-го листопада, він виступив на телевізії і кореспонденти мережі Ей-Бі-Сі намагалися дізнатися, чи висуне він свою кандидатуру на президента. Кореспондент Сем Доналдсон навіть запитав Квомо з сарказмом: „Чи ви зможете вирішити про це до дня виборів?" На це губернатор Ню Йорку відповів: „Я прийму рішення, коли відчую, що дальше очікування погіршує шанси демократів". Сам Квомо не приховує, що не може вступити у боротьбу за Білий Дім, не вирішивши, фінансових проблем стейту Ню Йорк. В бюджеті стейту створилася фінансова „діра" в 4 біл. дол. Губернатор повинен прийняти рішення, яке приведе до ліквідації дефіциту. В ці дні Квомо веде переговори з лідерами леґіслятури, нижню палату якої контролюють однопартійці губернатора — демократи, а верхню — республіканці. Мета переговорів — виробити заходи для ліквідації дефіциту. „Коли проблеми (стейтового бюджету) будуть вирішені, мені треба буде не більше трьох годин, щоб вирішити, чи боротися за Білий Дім", — сказав Квомо.

АКТИВІСТ БОРОТЬБИ за права чорношкірих проповідників Ел Шарптон повідомив, що він має намір нийближчим часом вилетіти в Лібію. Е. Шарптон хоче попередити лібійське керівництво в тому, що президент Буш може нанести по цій країні сильний військовий удар. За словами негритянського активіста, Буш таким чином спробує повернути собі втрачену останнім часом популярність. Приводом для нанесення удару повинна стати пімста за знищення літака компанії Пан Америкен над шотландським містом Локербі. Як встановило слідство, літак знищили два лібійські терористи. Шарптон повідомив про свої пляни у Лондоні, куди він прибув, щоб осудити британський уряд за його расову політику.

ПІСЛЯ БАГАТОРІЧНИХ обговорень долі 32-ох пам'ятників старовини — будинків на острові Еллис Айленд у нюйоркській затоці, Управління охорони національних парків прийняло рішення про знесення 12 з них. На їх місці буде збудований комплекс, який включатиме готель на 325 місць і конференційну залю. Будівництво коштуватиме 140 міл. дол. Вважають, що 12 будинків, які стоять пусткою і цілком закинені від 1954 року, являють собою невелику історичну і архітектурну цінність, а їх знесення стане своєрідною ґарантією того, що надалі влада буде приділяти більше уваги збереженню будинків, що мають історичну цінність. 12 заплянованих до знищення будинків розташовані на південнозахідній частині острова. Серед них будинок, де колись розглядали документи іміґрантів, що прибули до ЗСА, лікарня, де хворі іміґранти проходили карантину, котельня, пральня, морґ і крематорій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

День Подяки

З-посеред десятка так званих леґальних не релігійних свят з Америці найшвидше прийнявся і найглибше закоренився День Подяки. Засвоїли собі його люди всіх рас, національних груп і віровизнань, бо для всіх найдорожчою є — родина. А День Подяки — це день родини. Як за одним столом на Свят-Вечір під Різдво Христове збирається родина і запрошені найближчі самотні приятелі, так і в День Подяки всі члени родини і запрошені найближчі приятелі спільно відзначають цей день. І ледве хто про це думає, що започаткували це свято перші поселенці на північно-американському континенті, які дякували Господеві, що дозволив їм пережити виняткову важку, сувору зиму. Відтоді це зветься Днем Подяки, щоб дякувати Всевишньому за все те, що дарував нам.

Теперішній час страшенне злібералізований і зматеріялізований, і не тільки в Америці, але і в інших країнах зросло злочинство і настав жалюгідний упадок моралі. Церква притягає людей, у неділі і свята всі святині в Америці без різниці віровизнання — повні. Добре, що існує традиція, щоб у неділю і свято піти до церкви. Кожна позитивна традиція — добра. День Подяки ввійшов вже у традицію і ніхто в Америці не може уявити собі кінця місяця листопада без Дня Подяки.

Для нас, українців в Америці, цьогорічний День Подяки має особливе значення. Вже за кілька днів буде перше грудня. Це для нас не буде звичайна календарна дата, получена із щорічною журбою, щоб не було злющої, сніговіями окутаної зими. Перше грудня 1991 року має стати для України тим, чим став 22-го січня 1918 року, днем тріюмфу самостійницької політичної думки. І тому у цьогорічному Дні Подяки — треба дякувати Господеві, що діждалися такого історичного часу, і треба просити Всевишнього, щоб перше грудня в Україні виправдало наші сподівання.

У пропам'ятний вересень 1939 року втікали маси українців на захід перед ордою, яка сунула від сходу. Нова іміґрація в Америці здебільшого галицька, — тільки ті наші наддніпрянські земляки подалися далі на еміґрацію, які опинилися в Польщі, частина з них в Галичині, після програної визвольних змагань у листопаді 1920 року — 70 років тому. Від того часу виростає вже третя ґенерація. Але батьки й діди вщепили своїм дітям і внукам глибокий сантимент до батьківщини батьків і дідів, передаючи їм у першу чергу те, що найдорожче кожній свідомій свого „я" людині — рідну мову. Цьогорічний День Подяки наче автоматично насуває думку: чи можна було осінню 1939 року сподіватися, що напереломі осені й зими 1991 року буде вирішуватися, чи захоче український народ мати свою ні від кого незалежну державу, чи ще не дозрів до тієї свідомости!

Америка перестала бути тим „перетоплюючим казаном", яким була для різнонаціональних іміґрантів тому 100 літ. Але процес природної асиміляції могутній, можна його зупинювати, можна робити з ним компроміси, але не можна цілком його виелімінувати. Здвиг руху національного відродження в Україні, який швидко перейшов у політичний самостійницький рух — це могутній несподіваний застрик патріотизму в українську громаду у діяспорі. Яка радість, що цим рухом і наша молодь захопилася і в нього включилася. І це ласка Господня, що таке сталося. Людина згадує вчорашній день, із найбільшим смутком згадує минулі дні, в яких відійшли у вічність наші найдорожчі. Але живе нинішнім днем і думає про день завтрашній. У цей наш теперішній День Подяки подумаймо про те, що ми вчора отримали від Всевишнього і просім Його, щоб дав нам той завтрашній день, про який мріємо. Щоб із хвилиною перемоги референдум в Україні — ввесь світ визнав незалежну українську державу.

ПРАВОЗАХИСНА ОРГАНІЗАЦІЯ Міжнародна Амнестія звинуватила учасників збройного протиборства в Юґославії у невиправданій жорстокості щодо мирного населення і військовополонених. Серед фактів, оприлюднених Міжнародною Амнестією, названо випадок, коли сербські четники застрілили в селі Сетковачі двадцятеро цивільних осіб, в тому числі п'ять старих жінок.

Володимир Барагура

ІСТОРИЧНА ПАРАЛЕЛЯ

Невибаглива українська народна приповідка „Баба забула, як дівкою була" криє в собі глибоку життєву правду, яку можна прикласти до сьогоднішньої політики, світових держав, конкретно ЗСА й їх підголосків — „групи 7". Зокрема це стосується надуживання поняття самовизначення й права на незалежне існування досі підневільних народів, які прямують до власного державного життя без союзів, федерацій, конфедерацій, державно-політичних спільнот, якими керує центр у найважливіших, ключових ділянках політично-державних структур — спільної армії, закордонної політики, валюти, економічних взаємин із зовнішнім світом, при чому центр займає упривілейоване місце коштом окремих республік. Таку, буцімто, самостійну державу нав'язують нам великодержави, зокрема ЗСА, які жонґлюють поняттям права на незалежне життя різних підневільних народів, так, як це вигідно світовим потугам з уваги на їх власні інтереси.

Останнім часом це видно на прикладі Кувайту. Воєнні дії, які проходили під назвою „Пустельна буря" відбувалися під прикриттям визволення цієї манюсінької країни з-під іракської інвазії, хоч на ділі йшлося про нафту, про інтереси Ізраїля та про ліквідацію можливости Іраку посідання атомової зброї.

Коли ж прийшлося визнати незалежність балтійських країн, анексію яких совєтами Америка ніколи не визнала, то ЗСА опинилися на 37-му місці держав, які акцептували самостійність цих невеличких народів.

Тепер, коли народи колишнього СССР, в тому й Україна, змагають до повної незалежности, їм відмовляється цього права погрозами економічних санкцій. Таке саме мірило ставиться до свободолюбних хорватів, а ось і словаки домагаються відлучення від штучного державного твору „Чехо-Словакія", хоч чеський режим був і є найбільш толерантним до народів, які входять у склад цього державного зліпку.

У запереченні згаданим народам, які впродовж десятиліть, а то й століть жили під опікою чужого центру перед веде Америка й „група 7", хоч ці народи хочуть скинути повністю чуже ярмо.

Треба дивуватися саме Америці. Історія свідчить, що Америка боролася проти власної батьківщини й проти власного народу та його леґітимного уряду тому, що вишельці не погоджувалися з утисками, зокрема релігійного характеру.

Чому ж боротьба проти власної держави — Великобританії — має своє виправдання в очах сьогоднішнього населення й Уряду ЗСА? Чому тоді, беручи логічно, заперечувати право на незалежне життя й утруднювати ці змагання народам, які живуть під утиском чужинців-окупантів?

І в тому саме лежить згадана в заголовку правда народної мудрости, бо сьогоднішня Америка двістілітня „баба", два сторіччя тому назад сама була „дівкою".

Але, хоч у якій скрутній, незавидній і, здавалося б безвихідній, ситуації знаходиться сьогодні Україна, проте ми можемо бути гордими з тієї свідомости, що світ не хоче нас визнати, як державу. Бо причиною цієї відмови є страх перед потенціялом України та її народу. В Другій світовій війні німці звикли з гордістю казати: „Айне ґанце вельт ґеґен унс" (Цілий світ проти нас).

Але вони були озброєні до зубів й ішли на підбій усього світу в ім'я свого національного еґоїзму. Україна без зброї, безборонна, але її внутрішній потенціял, її глибока моральна сила лякає світову мафію, яка впливає на окремі уряди великодержав, щоб не визнали наших прав і змагань до волі. В тому й лежить секрет і причина заперечування нам основних прав на вільну, незалежну державу, хоч гасло самовизначення лунає лицемірно й єхидно з уст провідних мужів світу.

Світ мусить усвідомити, що постання української держави захоронить його перед майбутньою небезпекою російського імперіялізму.

Моральна внутрішня сила, цей потенціял здорової нації дають нам запоруку, що „Встане Україна".

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ
Іван Кедрин

Михайло Черешньовський

Український Музей у Ню Йорку влаштував ретроспективну виставку творів скульптора Михайла Черешньовського. Відкриття виставки відбулося у неділю, 20-го листопада 1991 року в спільному з Українським Конґресом Комітетом будинку на нюйоркському Давнтавні. Марія Шуст привітала гостей — понад 100 осіб від Українського Музею і один із найкращих наших мистецтвознавців, Богдан Певний, відкрив виставку. А втім, він обмежився до дуже приязних слів на адресу мистця і мало говорив про суть мистецтва Черешньовського.

Михайло Черешньовський — реаліст, який створив собі власний стиль. Власний стиль — це доказ понад пересічности кожного образотворчого мистця. Твори Черешньовського неподібні до творів Григора Крука, наче тесаних сокирою, ані до творів антипода Крука — делікатного мініятюриста Капчушенка. Прикметною рисою усіх творів Черешньовського є їхній естетичний вигляд — мистець кладе найбільший натиск на красу твору, як його духову вартість. Це найкраще доказано на його славетній статуї Лесі Українки. Ця наша неповторна поетеса, яка в нашій літературі займає місце поруч із Шевченком і Франком, не відзначалася фізичною красою. Черешньовський одухотворив її обличчя, зробив її малощо не красунею. Це шукання краси видне у плоскорізьбах Богоматері. До речі: Черешньовський вдачею добряга, роздавав безплатно свою настінну плакету Богородиці різним установам і приватним особам — власники цієї плакети повинні знати, що її автором є Михайло Черешньовський.

Але він скульптор творів різних вимірів і різних розмірів. У церкві св. Івана Хрестителя у Гантері, Н.Й. пишається його прегарний іконостас з малюнками Петра Холодного мол. і там же звисає над половиною невеликої святині його великий дерев'яний свічник. На всіх творах Черешньовського видно сліди краківської Академії мистецтва. Студіювало там чимало українських мистців. Найвидатнішими з них Олекса Новаківський і Лев Ґец. Перший з них створив — під протекторатом Митрополита Андрея — власну школу, з якої між іншими вийшов один із найвидатніших наших сучасних мистців-малярів Михайло Мороз — другий, Лев Ґец, став на схилку свого життя професором цієї своєї Альма Матер. Перший і єдиний українець на тому становищі. У кожному званні письменникам журналістам і образотворчим мистцям потрібно крім таланту — освіта. Черешньовський, як багато інших, має ці обидві прикмети.

Коли говорити про особисті прикмети Михайла Черешньовського, то, мабуть, на перше місце треба покласти його скромність. Якось так склалося, що в ряди образотворчих мистців закралася негарна риса еґотизму. Автор цих рядків пригадує собі, що на одній збірній виставці один видатний мистець ходив від експонату до експонату і бурмотів: „Самі генії, самі генії". Я знав і приятелював з отим мистцем ще з львівських передвоєнних літ, зачув це, підійшов до нього і кажу: „А ти хотів би бути тільки єдиним генієм, — дозволь також іншим бути таким". Мій приятель, який мав почуття гумору — всміхнувся і заявив „Маєш рацію"...

Влаштування виставки Черешньовському — це була шляхетна ідея, треба висловити за це щире признання Музеєві, зокрема за зібрання численних експонатів. Але, без образи, були там два великі „але". Виставка відбувалася у двох залях — на другому і на четвертому поверсі. Відвідувачі не знали цього і бігали чи їздили віндою між тими залями. На другому поверсі відбулося відкриття і там і був Михайло Черешньовський з своєю дружиною Людмилою, там же був буфет. Кімната ця невелика, люди тиснулися, не було змоги й атмосфери розмовляти з мистцем. Він теж обмежився до короткого „Дякую", — був глибоко зворушений такою масою відвідуючих. До речі: зі своєю дружиною Людмилою познайомився Михайло, як добровілець у рядах Української Повстанської Армії. Від довгих літ він хворіє — має слабе серце — сміливо можна сказати, що своє життя і свій теперішній стан здоров'я, коли скінчив 80 років, завдячує пані Люді.

Другим поважним „але" була відсутність каталогу. Каталог — це документація творчости мистця. Тямлю, що багато років тому у залях Об'єднання Мистців Українців в Америці, головою якого є від літ Михайло Черешньовський, відбулася виставка образів сімох сучасних мистців — це була справжня еліта мистецтва, кожний із них непересічний творець. Не було каталогу й коли знайдеться ще колись совісний історик українського образотворчого мистецтва в діяспорі — промовчить ту подію. Не знаю, може й був каталог виставки Черешньовського, але його я не дістав. Тому прошу вибачити, що ця згадка — трохи пізна і дуже поверховна.

Черешньовський мав змогу переконатися, як його шанують як мистця і люблять як людину. Між численною громадою відвідувачів виставки були й такі видатні мистці, як Святослав Гординський, Зеновій Онишкевич і Зенон Голу-

(Закінчення на стор. 3)

Юліян Мовчан

КНИГА ЛЮБОВИ ДО УКРАЇНИ І РІДНОЇ МАТЕРІ

Микола Щербак, „Чебрець", вибрані поезії, Видавництво „Компютопринт", ЗСА, 1991, ст. 272.

Мабуть, автор не випадково дав назву своїй збірці поезій „Чебрець". Бо з Енциклопедії України довідуємося, що чебрець — це рід кущів з родини губоцвітних, яких на Україні є аж 36 родів — в тому числі найпоширеніший — широколистий, який в латинській мові відомий під назвою „тимус", тобто, душа або дух, який в медицині застосовується як лік при захворюваннях дихальних шляхів. Ось цим тимусом або „духом" любови до України та рідної матері пронизана вся збірка поезій нашого відомого поета на еміґрації Миколи Щербака — автора шістьох (і тому числі однієї неопублікованої „Цвітіння") збірок поезій.

Якщо йдеться про любов до рідної батьківщини та невигасаючої за нею туги, то тут автор до збірки доходить до ідеалізування навіть того, що здавалось би не може заслуговувати. Наприклад, згадуючи про не раз досить сувору українську зиму, поетові ввижається, що там наші вишні покриваються не снігом чи льодом (інеєм), але... „розквітають цвітом білим"... У вірші „Зимові етюди" (ст. 195) він пише:

У сад тополі вийшли
В диві занімілім
Побачили, що вишні
Розквітали цвітом
білим...

І тому однією з найбільш улюбленіших тем писання для Щербака є Україна. Під цим словом він розуміє не тільки країну але і все, чим вона виповнена і що її характеризує як край, подібного якому немає в цілому світі. На ст. 40 він пише:

О, Україно! Це Ти, це Ти!
Я пізнаю Твою красу
і вроду,
Я пізнаю шляхи Твої
й мости,
Дівча і спів, почутий
коло броду...

І тому, в години „смутку і знемоги", коли, здається, вже немає „сил, надій і крил", йому „враз, як вітер серед поля, як спів, як радість золота, злетить поривно: **Україна!** — і вже душа моя ожива" (Ст. 49).

А опинившись біля Ніяґарського водопаду, автор розпачливо вигукує:

Ніяґаро! Гордосте
Канади!
Водяна стихіє на землі!
Я дивуюсь і дивлючись
на тебе,
Згадую, здригаюсь, бо мені,
Показався під просторим
небом
І несамовитіший
стократ,
Ненаситець — твій
Дніпровий брат!
(Ст. 118)

Але добре усвідомлюючи, що якби обставини не змусили людину тікати з рідної батьківщини, тоді не виникла б проблема уболівання та туги за рідним краєм, Щербак одночасно усвідомлює, що треба робити все можливе аби бодай його нащадки не опинилися б перед такою самою проблемою. І тут йому приходить на думку Святославове — „Іду на Вас!" Він пише:

...Ще прийде він — новітній
Святослав,
І полетить стоусто крізь
стожари
„Іду на Вас!" —
як віщування кари —
Приреченну у відблисках
заграв...
(Ст. 203).

Про це він більше пише в таких віршах, як „Листопад", „Крути", „Біля Базару", „Київ", „Майдан Софії" та в інших поезіях.

Окрему поему — „Шлях у вічність" автор присвятив Йосипові Позичанюкові — письменникові і лицареві, який героїчно загинув у революційних лавах борців за волю України 23-го грудня 1944 року в селі Юшковичі біля Ходорова. Разом з ним загинули також вояки УПА Борис Орел-Вільшинський та Кость Цмоць. До однієї з пісень цієї поеми „Гей, хлопці, ударим прибоєм" Симон Вожаківський скомпонував музику.

Не з меншою силою свого поетичного таланту поет виливає свою тугу і родинну любов до своїх рідних — зокрема, батьків, яким він присвятив кілька своїх кращих віршів. Зокрема, особливо зворушливим є його вірш в пам'ять своєї матері — „Душа в тривозі", який свого часу вже появився на сторінках нашої преси але який бодай скорочено варто й тут навести:

Приснилося: — стара
хатина,
І листя й сонце на грядках,
Весела мати у кохтині,
І я у мами на руках.
І я здригаюся... О, мати!
Душа в тривозі і журбі:
Ти так дала мені багато,
А я так мало дав тобі!...
(Ст. 216)

Чи знайдеться хтось серед нас, хто не підписався б під словами вищенаведеного вірша? Іншими словами, як то кажуть, поклавши „руку на серце" запитаймо себе — чи всі ми оцінили чи оцінюємо нашу маму в такій мірі, в якій вона дійсно заслуговує? Правда, мине багато років і ми аж тоді це усвідомимо і будемо каятися, чому, мовляв, ми тоді, коли ще жили наші батьки, були „не такими", якими ми повинні бути. Ну, але так воно вже є і напевно так буде завжди — прийде каяття та вже не буде вороття!... І тому дружня порада для всіх тих щасливців, які ще мають своїх батьків — оцінюйте їх і будьте їм вдячними за все те добре, що вони для вас зробили і роблять ще тоді, коли вони живуть. Після їхнього відходу вашої вдячности вони вже ніколи не почують...

Не забув Микола Щербак також про свого батька, якому він присвятив свій символічний вірш — „Баляда про сусідів".

В цілому, на мою думку, Микола Щербак належить до одного з найвизначніших сучасних поетів ліричного жанру. І якщо він не в повній мірі виявив свій літературний хист (подібне можна сказати про багатьох інших наших майстрів пера), то в цьому в значній мірі причиною є наші еміґраційні обставини. Як колись дуже влучно сказав наш поет Теодор Курпіта (вже давно не живе), еміґрація була і є дуже непридатним літературним підсонням. Я б сказав навіть більше — еміґрація є літературною смертю для іншомовного поета чи письменника. Чому — це для кожного повинно бути зрозумілим.

Д-р Тамара Булат
Київ

СПІЛЬНО РОЗВИВАТИМУТЬ ГРУШЕВСЬКОЗНАВСТВО

III.

З особливою увагою присутні прослухали доповідь д-ра Ярослава Дзири з Києва. Він є відомим текстологом і знавцем літописів, досліджував літописи Величка, Грабянки, „Історію Русів", видав літопис Самовидця; ще у 1971 році віднайшов рукописну працю Миколи Зерова, присвячену Грабянці. Тема, яку запропонував Ярослав Дзира „М. Грушевський і українське літописання XVII-XVIII ст." висвітлюється вперше. Доповідач наголосив на вийнятково цінних теоретичних спостереженнях про вплив „літератури козацьких канцеляристів" на українське національне відродження XIX сторіччя, зокрема на творчість Пантелеймона Куліша і Миколи Костомарова. Думки Михайла Грушевського про твори „козацької інтеліґенції" як історичного джерела Хмельниччини та історії України другої половини XVIII сторіччя також мають неперехідне значення. Коли в середині XIX сторіччя були опубліковані документальні матеріяли надійшов час критики мемуарів як єдино знаного джерела. Проте Грушевський справедливо вказав, що вони й далі залишатимуться видатними історико-літературними пам'ятниками певної доби. Свої теоретичні висновки Грушевський висловив у трьох статтях — „Самовидець Румны и его позднейшие отражения" (1932), „Об украинськой историографии XVIII сторіччя. Несколько соображений" (1943) та „З історичної фабулістики кінця XVII ст." (1935). Ці статті були написані в тяжкий для Грушевського період, коли він був висланий з України і відірваний від її наукових центрів.

У знайденій Я. Дзирею третій статті, що була опублікована українською мовою у збірнику „Академику Н.Я. Марру. Юбилейный сборник" (Москва-Ленинград, 1935) вже після смерти М. Грушевського, обґрунтовано дві науково важливі проблеми. **Перша стосується методології використання історичних джерел іноземними історіками,** що цікавились Україною. Друга — текстології. Саме Грушевському як текстологові належить пріоритет у відкритті джерел, на які спирався автор „Історії Русів". Джерелом для останнього слугувала праця французького історика Ж.Б. Шерера „Annales de Petit Russie" (т. 2), який у свою чергу спирався на українське джерело — „Краткое описание Малороссии" невідомого автора XVIII сторіччя.

У своєму виступі Я. Дзира торкнувся питання використання літописних першоджерел при публікації або дослідженні певної проблеми. Не спричинилось до гострої критичної оцінки ним проф. Омеляна Пріцака, а також видання літопису Грабянки Гарвардським університетом.

З великою увагою прослухали присутні доповідь д-ра Антоновича, онука Володимира Антоновича, „М. Грушевський в листуванні Івана Франка". Доповідач докладно висвітлив проблему листування між двома діячами української культури і науки, що є цінним джерелом для розуміння громадсько-культурного життя Наддніпрянської України та Галичини, історичної правди. Свого часу, як вказав вчений, 100-річний ювілей з дня народження І. Франка у 1956 році причинився до нових засуджень „буржуазного націоналіста" Грушевського, який нібито всіляко принижував, поборював і нищив „революційного демократа" І. Франка. Автор доповіді висловив здивування, що у 50-му томі творів І. Франка упорядники опублікували 43 з усіх збережених 45-ти листів до М. Грушевського і з невідомих причин залишили неопублікованими інші. На жаль, листів останнього до І. Франка нема у науковому обігу.

Аналізуючи листи І. Франка до інших осіб, М. Антонович зміг „реконструювати" чимало фактів і відомостей, що пояснюють дружні взаємини І. Франка та М. Грушевського, творчу їх співпрацю і характер розходжень, які, проте, не мали принципового значення. З властивою доповідачеві науковою ретельністю і об'єктивністю він проаналізував праці, що виходили в Україні і в діяспорі, засудив приниження Грушевського як вченого і **соратника І. Франка, фальсифікаторську позицію окремих дослідників, що приділили великому вченому ярлик буржуазного націоналіста, заборонили вивчення і поширення його творів.**

Професор Наталія Пазуняк в доповіді „Концепція М. Грушевського відносно духових витоків української літератури" (Філядельфія) і доктор Олександер Домбровський (Ню Йорк) у доповіді „Проблема антів у М. Грушевського" порушила проблему концепції М. Грушевського щодо витоків духовної культури, зокрема, закоріненість прапредків українського народу як автохтона в палеоліті й неоліті. Доповідачка наголосила на значенні первісних індоевропейських впливів з III і II тисячоліття до н. е., що дали основи флексійної мови, та крито-мікенської культури в поєднанні з кимерійськими та іранськими елементами. Індоевропейці застали на землях праукраїнців осіле населення з виробленою культурою. Ці висновки Грушевського дістали підтвердження з дослідів молодшої від нього ґенерації істориків-археологів М. Міллера, П. Курінного, В. Щербаківського.

За твердженням О. Домбровського, М. Грушевський вважає антські племена предками літописних русько-українських племен, але ставиться критично до концепції якогось політично стабільного міжплемінного антського союзу як своєрідного прототипу пізнішої державної організації Київської Руси-України. Доповідач однак повністю не пристав до цієї тези і вказав, що аналіза візантійських джерел та тодішніх племінно-етно-політичних відносин південно-східньої Европи таки промовляє за існування, як на тодішню добу, етнічно-політичних відносин реального, міжплемінного, політично-військового союзу антських племен з певними виявами державної організації ранньоісторичного стилю та бурхливої доби великого переселення народів на евразійських просторах.

Професор Григорій Логвин із Києва, ніби продовжуючи думку попередніх доповідачів, наголосив, що систематична, естетична та історична метода, якою володів Грушевський, дозволив йому вільно орієнтуватись у сучасних йому надбаннях археології, архітектури, мистецтвознавчих наук. Торкаючись питання архітектури княжої доби і таких споруд, як Десятинна церква, Софіївський та Успенський собори, Михайлівського Золотоверхого та Видубицького монастирів, інших архітектурних творів XII ст., вчений відзначив їх близькість до храмів Вірменії та Грузії („Історія України-Руси", т. I, с. 419).

Закінчення буде.

Гості президента коледжу

Сестри св. Василя Великого були особливими гістьми під час гостини з нагоди перевибрання Сестри М. Кекилії, ЧСВВ, президентом Менор Джуніор коледжу. Зліва стоять: Сестри Анна, Германа, Бенігна, Павля і Карля; сидять — Сестри Єримія, колишній президент Менору, Кекилія, президент, М. Кляра, провінціяльна настоятелька Сестер Василянок і колишній президент Менору, і с. М. Францискa, декан студентів і директор СОУК Менор коледжу. Сестра Кекилія — це перша градуантка Менору, номінована президентом вдруге. Її поновлене урядування почалося 1-го липня 1991 року. Гостину підготовив учительський збір і персонал Менору.

„Спадщина" працює для України

Довший час працює у нас Науково-Дослідне Товариство Культури й Історії України „Спадщина", яке очолює Зорія Малаховська. Прибула вона молодою дівчиною до ЗСА, здобула високу освіту і поставила перед собою завдання — піти слідами своїх батьків, працювати для України. Головним завданням З. Малаховської було і є виправлення помилок у науковому світі, що „Україна — це не Росія, а українці — не росіяни". Праця нелегка, бо впродовж світової історії Україна була занотована як Росія, отже, щоб виправити цю помилку, треба було, що так скажу, „зрушити небо і землю".

З. Малаховська покликала до праці Українську Спілку Професійних Учителів у Ню Йорку, головою якої є Ольга Капуста. Вона попросила допомоги в Українському Гарварді, в НТШ, УВУ і УВАН, звернулася до українських істориків і науковців, щоб допомагали своїми знаннями, порадами й зауваженнями.

Важливе ще й те, що при допомозі донечки пані Малаховської приєднала до „Спадщини" молодого американця історика д-ра І. Гуменіса, який працює при Шкільній Раді в Ню Йорку і тут доня З. Малаховської також працює і скontактувала маму з д-ром Гуменісом. Д-р І. Гуменіс погодився видати виправлену історію України англійською мовою, а „Спадщина" докладе старань і виправлені відомості вмістить в англомовних енциклопедіях, у шкільних підручниках для навчання по всіх школах і університетах.

З вдячности за таке сердечне ставлення і зрозуміння важливої праці для нас, українців, „Спадщина" влаштувала для д-ра І. Гуменіса і його родини прийняття в Українському Народному Домі в Ню Йорку 20-го жовтня. На зустріч прибули друзі „Спадщини", які впродовж багатьох років були дуже пов'язані працею і радіють з успіхів. Програмою зустрічі проводив д-р Солтис. Директор Кредитівки „Самопоміч" в Ню Йорку д-р І. Сєрант, якому „Спадщина" сердечно дякує за фінансування такої важливої праці, О. Процюк, заступниця голови СФУЖО і представниця українського жіноцтва при Об'єднаних Націях вітали д-ра І. Гуменіса і його родину і дякували за сердечне ставлення до нас, українців. Мгр З. Квіт, голова Світової Асоціяції Українських Професійних Учителів, як кожного разу, прибув з Філядельфії. Д-р Олександра Ткач, проф. УВУ в Мюнхені, передала потрібні матеріяли і дякувала д-рові Гуменісові, що він погодився як американець йти зі „Спадщиною". Д-р П. Гой проф. УВУ, з дружиною Олександрою не відмовлялися від допомоги нам.

Заступник голови Шкільної Ради в Америці д-р Ігор Гурин подякував д-рові І. Гуменісові за зрозуміння великої української проблеми, яка тягнеться в нашій історії багато років. Галина Цігаш, учителька з краю, підтримує старання „Спадщини". Молоді учительки-українки в американських школах, організатори наших конференцій і зустрічей Оксана Кулинич, секретарка, і Марійка Женецька, фінансова референтка, належать до Спілки Українських Учителів в Ню Йорку, де головою Ольга Капуста. Таня Ферара, представниця Школи св. Юра в Ню Йорку. Важко згадати всіх присутніх на зустрічі 20-го жовтня. Президія „Спадщини" сердечно дякує всім, хто вміє оцінити таку важливу працю.

На закінчення зустрічі з д-ром І. Гуменісом голова „Спадщини" З. Малаховська передала д-рові І. Гуменісові чудову інкрустовану касету з вдячности за зрозуміння і сердечну працю для нас, українців.

Марія Нестерчук

Михайло...

(Закінчення зі стор. 2)

бець, із молодшої генерації Гілярій Зарицький. Михайло Черешньовський і його дружина вибачать, що цей нарис списаний з пам'яті, — поверховний, пізній і недокладний, але — щирий.

Український Національний Музей у Чикаґо

Ми вже знаємо з попередніх статтей про музей та його значення, що їх раніше писав проф. д-р Михайло Біда, що слово музей походить від мітологічної богині — Музи та про те, що музей — це храм Музи, а також, що він є культосвітньою установою, яка збирає, береже та експонує пам'ятки нашої історичної і мистецької культури.

Сьогодні Український Національний Музей у Чикаго знаходиться при 2453 Чикаґо аве Захід. В Музеї знаходиться цінний архів, який зберігає безцінні перлини, зібрані в різних періодах матеріяли з різних галузей науки і знання: історії, культури, літератури, мистецтва, релігії, медицини, економіки, побуту, техніки, географії і т. д.

У зв'язку із занепадом комуністичної диктатури в Україні та Росії, в діяспорі українці розпочали пропагандивні кличі за встановлення незалежної України.

Це очевидно добре, потрібне й похвальне діло, але при цьому ми не повинні забувати своїх обов'язків супроти наших потреб на поселеннях. Ми повинні не забувати про Український Національний Музей у Чикаго, який має добрі й конструктивні пляни розбудови. Але щоб ці раціональні пляни зреалізувати, на це потрібно більших матеріяльних засобів, більших коштів. Хоч наш Музей володіє певною сумою грошей, їх замало, щоб розбудувати й улаштувати модерний дім, який гідно репрезентував би українську громаду в Чикаго. На таку благородну ціль гроші повинні зібрати таки наші люди, що живуть у Чикаго та околиці, котрі зараховують себе до української етнічної групи і котрим лежить на серці й сумлінні добро й престиж нашого народу. Ми повинні розуміти незаперечну істину, що репрезентативний та гарно улаштований Український Національний Музей у Чикаго для чужинців — це українська амбасада у діяспорі, яка містить у собі безцінні й подиву гідні шедеври наших національних скарбів, призбираних шляхетними людьми на протязі значного відтинку часу нашої історії...

Зрозуміло, що наша творча праця і всяка діяльність у ділянці науки, мистецтва, політики, економіки та господарських надбань, час і важко запрацьовані гроші, витрачені на наші етнічні культурні потреби, пропали б без сліду, якщо б ми не мали свого Українського національного Музею... Все проминає, але наша творча праця зостанеться для майбутніх поколінь, які будуть шукати слідів нашої діяльности в музейних архівах і експонатах. Зовсім подібно, як ми у сучасній порі досліджуємо ту діяльність давніших українських поселенців тут, в Америці. Це була творча праця в різних наукових, культурних, релігійних, освітніх, господарських ділянках, що провадили її наші люди так, як уміли. Вони залишили по собі сліди своєї важкої та мозольної праці, якою ми у сучасну пору направду можемо гордитись. Вони, у більшості звичайні люди, навіть без вищої освіти, зуміли не тільки втриматися на поверхні тодішнього життя, не піддаючись зневірі серед чужого оточення, але й зуміли в таких трудних обставинах розвивати свою національну культуру й своє господарське життя. Так само й прийдешні покоління будуть шукати слідів нашої творчої праці тут, на поселеннях, де все це буде зафіксоване в різних документах і експонатах в Українському Музеї у Чикаго. І коли б не було його, то вся наша праця пропала б безслідно.

Отож в Українському Національному Музеї в Чикаго містяться неоцінені багатства живої скарбниці нашого народу, які були витворені на нашій рідній, а також тут, у прибраній батьківщині — Америці. Тут можна з приємністю оглядати гарно виконані портрети наших славних князів, гетьманів, генералів, письменників та визначних людей науки з різних наших історичних епох, а також із часів наших визвольних змагань.

Особливо цінною є експозиція народного одягу — від бойківського до полтавського. Можна оглянути різні книжки наукового та белетристичного змісту. Музей володіє цінною колекцією портретів визначних американських президентів, різними американськими інсігніа (відзнаками) — золотими й срібними медалями американських президентів. Є тут історичні цертифікати, що були надані американськими президентами для українця — проф. д-ра М. Біди, а також багато інших документів, листів і грамот, що мають історичне та політичне значення.

При нагоді подаю склад Управи Українського Національного Музею і Ради Директорів у Чикаго на 1990-92 роки: д-р Юрій Грицеляк — президент, мгр Орест Городиський — 1-ий заст. голови і екзек. директор, Ярослава Пашен — 2-ий заст. і голова фінансової реф., Юрій Бозьо — касир, Ореста Яримович — секретар (була вибрана, але по певному часі зрезиґнувала).

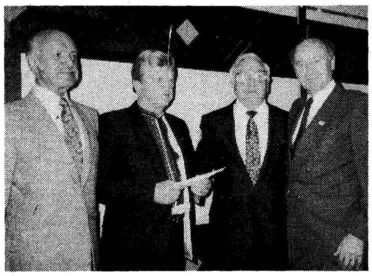
Рада Директорів: д-р Юрій Грицеляк — президент, мгр Орест Городиський, Ярослава Пашен, Ореста Яримович, д-р Пилип Демус, Ореста Фединяк, мгр Еміліян Басюк, Святослав Личик, Ярослав Ганкевич.

Комісії: імпрезова — Євгенія Б'яла, мистецька — Ольга Мрочко-Калимон, зовнішніх зв'язків — Федір Ступень, організаційна — Марія Гарасовська-Дацишин, господарська — Павло Слободян. Архівар — мгр. Еміліян Басюк, бібліотекар — Адріяна Пілецька. Зовнішня репрезентація — Стефанія Головач. Кустош Музею — Оксана Теодорович. Вільні Члени: Євгенія Б'яла, Юлія Назаревич, Соломія Кавка. Контрольна Комісія: д-р Павло Пундій, д-р Ігор Микитюк, дир. Петро Семків.

На закінчення цієї статті закликаю наших людей, котрі живуть у Чикаго й околиці, частіше відвідувати Український Національний Музей. Так водиться в усіх культурних і дозрілих народів, не тільки в Европі, але і в інших частинах світу.

В. П.

Допомога дивізійників жертвам чорнобильської катастрофи

Під час бенкету, влаштованому Канадським Товариством Прихильників Руху 27-го жовтня в Торонто, голова Крайової Управи Братства кол. вояків 1-ої УД УНА Лев Бабій передав голові Товариства. Прихильників Руху Ерастові Гуцулякові чека на суму 23,533 дол. на Фонд допомоги дітям Чорнобиля. Цю суму зібрали станиці Братства поміж своїми членами під час різдвяної коляди. Додатково, станиця Тандер Бей переслала 235 дол. на цю ціль через Суспільну Службу. На світлині (зліва): К. Когутяк, секретар Б-ва, Е. Гуцуляк, Л. Бабій, П. Микуляк, касир КТПР.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого найдорожчого
МУЖА І БАТЬКА

сл. п.

Михайла Лехіцького

відправляться

СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Юра в Ню Йорку
в п'ятницю, 6-го грудня 1991 р. о год. 6-ій веч.
а також у Римі і на Україні

Про молитви за спокій душі покійного просять
дружина КАТЕРИНА з синами

У ШОСТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
моєї найдорожчої, незабутньої
ДОНІ Й СЕСТРИ

бл. п.

ЛІДІЇ ШУЛЬ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

8-го грудня 1991 року

в церкві св. Юра в Ню Йорку;
в церкві Пресвятої Богородиці, Норт Порт, Фл.;
в соборі св. Юра у Львові.

Прошу згадати покійну в цей день у своїх молитвах:
мама ВІРА з родиною

З глибоким жалем повідомляємо
рідних, приятелів і знайомих,
що 25-го жовтня 1991 р. відійшла у вічність
наша найдорожча
ДРУЖИНА І МАМА

бл. п.

АННА ЛАЗЕБНА
з роду МОКИЙ

Лемківщина

ПОХОРОН відбувся 29-го жовтня 1991 р. з української католицької церкви св. Миколая в Пассейку, Н. Дж.

Горем прибиті:
муж — МИКОЛА
син — АНДРІЙ

Ділимося сумною вісткою,
що в понеділок, 25-го листопада 1991 р.
відійшов у вічність

св. п.

ІВАН СКОРОХОД

ПАНАХИДА в середу, 27-го листопада 1991 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юніон, Ню Джерзі.

ПОХОРОН в п'ятницю, 29-го листопада о год. 9-ій ранку в церкві св. Трійці в Ірвінгтоні, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Залишені у смутку:
дружина — ВАЛЯ
син — МИКОЛА з дружиною ЯНІНОЮ
внуки — ТЕРЕСА і ГАЛЯ
брат — АЛЕКСАНДЕР
сестра — ВІРА КОЛОСОК

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ

Ділимося з Фамілянтами й усіма пластунами сумною вісткою, що 21-го жовтня 1991 р. відійшов на Вічну Ватру

наш Начальний Пластун,
пл. сен. керівництва,
Архидідько Парасілюс

Юрій Старосольський

Просимо усіх згадати нашого фамілянта в своїх молитвах.

Складаємо наше глибоке співчуття дружині Оксані, доньці Анні, сестрі Уляні та дальшій родині.

Велике Плем'я Лісові Чорти

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 3-го жовтня 1991 р. відійшла у вічність
наша найдорожча **МАМА**

бл. п.

Параскевія Підстригач

Цією дорогою складаємо щиру подяку о. К. Калиновському за відслуження Панахиди, похоронні відправи та відпровадження тлінних останків на цвинтар св. Андрія.

Сердечна подяка протопресвітерові А. Селепині за Панахиди над могилою.

Щиро дякуємо проф. Лібацькому, Оксані Лобачевській та інж. Л. Пахолюкові, за звеличання гарним співом похоронних відправ.

Сердечно дякуємо д-рові І. Макаревичеві за солідну лікарську опіку протягом багатьох років хвороби мами.

Щире спасибі Миколі і Зіні Миськів за організацію і переведення поминального обіду та збірку пожерти на доброділні цілі.

Особлива подяка Зіні Іллюк, за відвідування хворої мами в шпиталі та вдома, і за слова розради в годинах нашого горя.

Дякуємо Валі Якимчук, Раїсі Черни та інж. Л. Похолюкові за теплу згадку і щирі слова прощання під час тризни.

Безмежно вдячні всім, що вшанували пам'ять мами своєю присутністю у похоронних відправах.

Всім, що особисто, телефонічно чи листовно висловили свое співчуття, прислали квіти та зложили щедрі пожертви на доброділні цілі — наше сердечне спасибі.

Нехай Господь благословить вас усіх своїми щедрими ласками.

В пам'ять покійної вплинули такі пожертви:

На ФОНД ВІДБУДОВИ ЗОЛОТОВЕРХОГО МИХАЙЛІВСЬКОГО МАНАСТИРЯ:
100 дол. — Зіна Іллюк;
50 дол. — Т. Дзівак;
по 25 дол. — д-р І. і Н. Макаревичі, О. Бобровська.

ФОНД ДОПОМОГИ СЕСТРИЦТВУ УАПЦ в Україні:
по 100 дол. — Сестрицтво при церкві св. Трійці в Ню Йорку, д-р Ю. і Р. Черни;
по 50 дол. — інж. Л. і В. Пахолюк, І. і А. Черний;
по 10 дол. — А. Худий, О. Ворона.

На СИРОТИНЕЦЬ у Бразилії:
20 дол. — В. Корсунь;
по 15 — А. Олійник, П. Денисенко.

На УВАН:
100 дол. — М. і З. Миськів;
25 дол. — Оксана Радиш-Мяковська.

ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:
по 50 дол. — Валя Якимчук, Дарка Якимчук, Марта і Степан Ковалів, Ольга Жиглевич;
25 дол. — Микола і Зеня Мартинюки.

Вдячні
СИН І ДОНЬКА

Ділимося сумною вісткою,
що вечором, 2-го листопада 1991 р. відійшла у вічність,
заосмотрена Найсвятішими Тайнами
наша найдорожча
МАМА, СЕСТРА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

св. п.

МАРІЯ ІЖАК
(з дому Пацлавських-Ковальська)

народжена 29-го січня 1908 р. в Братківцях над Стриєм. Виростала в Липицях, де батько о. Іван Ковальський був парохом. Абсольвентка гімназії Сестер Василянок у Львові.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5-го і 6-го листопада 1991 р. в Скрентоні, з участю Впр. отців: о. декана митрата С. Гриньоха, о. шамб. Р. Ревака, о. Г. Масляка, о. митрата Н. Ковапя, о. шамб. І. Довгого, о. І. Бекеча, о. Т. Боголюбника, о. Ю. Ворощака і о. декана Н. Івасіва.

Тлінні останки покійної спочивають на цвинтарі св. Володимира в Скрентоні, Па.

Попередили її у смерті — II муж, о. (декан) крилошанин Богдан Іжак, доня Ірена, внук Михась та брати Юліян, Богдан, Левко, Мирон і Дмитро Ковальські.

В глибокому смутку:
сини — АНДРІЙ, ЗЕНОВІЙ і НИКОЛА з родинами
доньки — ЛЮБА і ГАЛЯ з родинами
19 внуків і 14 правнуків
сестра — ІРЕНА ОЧЕРЕТЕНКО з родиною в Білорусі
брат — ІВАН з родиною, Данильче, Україна
братові — ДОЗЯ з родиною, Пуків, Україна
СТЕФА з родиною, Севен Гілс, Огайо
АЛЕКСАНДРА з родиною, Саратога Спрінґс, Н. Й.
родини — ПАЦЛАВСЬКИХ, ГОЛОВІНСЬКИХ, ІЖАКІВ, ШУЛЕВСЬКИХ, ГРИВНАКІВ та ближча і дальша родина в Україні та в Америці

Замість квітів на свіжу могилу просимо про жертви на розбудову духовних семінарій, виписувати на: Seminary Fund — Lviv, or Seminary Fund — Washington, D.C. c/o Mr. Andrew Izak, 1765 Brick Avenue, Scranton, PA., 18508

Бенкет Українсько-Американського осередку з нагоди 76-річниці у Дітройті

Стипендисти Українсько-Американського Осередку під час бенкету у Дітройті.

Цей бенкет відбувся 6-го жовтня 1991 року у приміщенні Стівенсон Газс. Відкрив його голова бенкетового Комітету Волтер Марфей. Привітавши присутніх, передав провід Михайлові Огроднікові. Він проаналізував членство і успіхи праці Українсько-Американського Осередку за минулі роки. Підкреслив, що за минулих п'ять літ Осередок вділив студіюючій молоді стипендій на суму 27 тисяч дол. При цьому висловив побажання, щоб молодші перебрали Управу. Згадав також померлих членів, яких вшановано одноxвилинною мовчанкою.

Він привітав посадника міста Воррен Бонковського і Марусю Бек. Молитву перед вечерою провів о. Христофор Войтина, ЧСВВ. По вечері виступив дівочий ансамбль бандуристок під проводом Петра Потапенка. Свою любов до рідної пісні вони виявили бездоганним виконанням дев'яти мелодійних та популярних пісень, за що присутні винагородили їх довгими, щирими оплесками. Присутні привітали також п. Маланюка з його 81-ми уродинами і д-ра С. Мамчура з нагоди вибору його на Українця року.

Відтак промовляв президент Осередку Степан Віхар. В його промові звучали ноти щирого патріотизму, бо закликав всіх українців до об'єднання та просив звертатися до президента Буша з домаганням визнання самостійности України. Він з'ясував цілі Осередку та характеризував його організаційну структуру. Це передусім поміч українській діючій молоді. Згадав також конгресмена Дейвида Боньєра, який при кожній нагоді, де тільки можна, старається помогти українським справам. Промовляв також коротко посадник Бонковський.

Відтак наступила роздача стипендій. Ст. Віхар попросив до помочі Хр. Шалая і М. Прийму. Він відчитував прізвища стипендистів, подаючи їхні роки і рід студій, нагадавши, що велика більшість їх — це абсольвенти середньої школи Непорочного Зачаття.

Стипендії одержали: Тома Богуш (інж.), Корей Ділдай (електроніка), Марко Качан (офтальмалогія), Борис Когут (кримінальне право), Дарія Максимович (учительство), Грег Мартин (соціяльні науки), Христина Тальні (кримінальне право), Володимир Степньовський (політичні науки).

Крім цього грошові дотації отримали: Садочок 76-го Відділу СУА, „Рідна Школа", УСТ „Черник", Фонд Українських Студій при Вейнському університеті.

Програму дня закрив молитвою о. Вейн Ручги.

Зенон Василькевич

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Лібії Ібраґім аль-Бішарі відповів відмовою на просьбу британського уряду видати двох лібійських терористів, яких звинувачують у загибелі літака кампанії Пан Амерікен над Локербі.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 16.

В. Марціновський, Тандер Бей, Онт.	100.00
Інститут Дослідів Волині, Вінніпеґ, Ман.	50.00
УТЧ „Просвіта" Вінніпеґ	50.00
Р. Кушнірчук, Воррен	30.00
Ґ. Лучковський, Семінол	30.00
В. Пилипишин, Чикаґо	30.00
Р. Бенеш, Торонто	16.00
Г. Паранчук, Ляшін	10.06
Я. Когут, Філядельфія	10.00
І. Колос, Фт. Ловдердейл	10.00
Е. Мерза, Чикаґо	10.00
А. Одієнко, Джемейка	10.00
Х. Шатинська, Чикаґо	10.00
Н. Микопаєвич, Гайд Парк	7.00
П. Дубас, Чертсі	5.00
І. Кобзей, Ст. Джозеф	5.00
В. Камінський, Вілмет	5.00
А. Ковальський, Торонто	5.00
Е. Кругляк, Рочестер	5.00
О. Кучарська, Монтреаль	5.00
І. Лаврін, Чикаґо	5.00
Т. Мороз, Ляшін	5.00
Р. Шкавритко, Мт. Клеменс	5.00
О. Ясінська, Торонто	5.00
Ю. Демченко, Байон	3.00
І. Марущак, Клифтон	3.00

Створилася...

(Закінчення зі стор. 1)

Гість з Москви, виконавчий директор Асоціяції спільних підприємств В. Мітрофанов, повідомив, що привіз пакет пропозицій для розвитку приватної ініціятиви і підприємництва, підписаний Г. Явлінським.

Закордонні підприємці стали частими гостями в Україні. Зокрема в Києві відбулася міжнародна конференція з розвитку зовнішньо-економічних зв'язків. Організаторами її стали: міністерство зовнішньо-економічних зв'язків України, Спілка Малих Підприємств, Асоціяція „Італія — Україна", київський відділ торгового представництва Мадярської Республіки та інженерно - економічний центр „Система". Участь взяли директори малих підприємств, а також спільних і закордонних підприємств.

У Києві 18-го листопада відкрилася виставка товарів з Південної Кореї. Амбасадор Республіки Корея Ро Мйон Ґон під час зустрічі з заступником голови Верховної Ради України Іваном Плющем заявив, що Корея з задоволенням прийме пропозиції України про співпрацю. Амбасадор зустрівся також з міністром закордонних справ Анатолієм Зленком та державним міністром України з питань оборонного комплексу В. Антоновим. Він цікавився створенням національної армії та розміщенням ядерної зброї на території України.

ПОМИЛКИ, ЩО ЗМІНИЛИ СУТЬ

У статті Марії Храпливої п. з. „Харків і Синсиннаті — поріднені міста" („Свобода" ч. 200 з вівтірка, 19-го листопада) має бути: „Незвичайне враження викликає там, коли почують, що хтось від американських гостей представляє себе українською мовою й нею розмовляє". А також треба читати: „А принаймні не буде мати 'тих українців' за противників чи ворогів, бо вони ж приймали їх як своїх братів і приклад українців Америки залишиться не без впливу". — Ред.

Мрія батька...

(Закінчення зі стор. 1)

ніхто, ані ніщо не змінять. Натомість інші завжди мали запити і я старався пояснювати, базуючи свої відповіді на переживаннях свого останнього перебування в Україні кілька місяців тому. Особисто я не сподівався ніяких, ніяких великих змін і саме це було моїм першим прорахунком, бо за цих кілька місяців зайшли великі зміни. Найперше — це звук української мови на кожному кроці і синьо-жовті прапори на щоглах, чого ще кілька місяців тому не було в такій кількості, а далі це вже щось зовсім іншого в очах і поведінці прохожих, які ходили багато певнішим кроком вулицями свого міста, а в їхній поставі відчувалася самовпевненість навіть до невідомого майбутнього".

Сам Київ пишається своєю красою, всюди можна бачити солідну підготову до свята. На Хрещатику численні гасла й транспаранти українською, англійською, гебрейською, російською мовами реклямували перед цілим світом, які свят кування проходять в столиці України.

В готелі, де перебувала делегація ЗСА, відбулася подія, що, мабуть, найкраще розкаже про те, які зміни сталися в столиці України. Коли голова делегації Джанатан Буш з своїй необізнаності вранці привітався з присутніми російським „Доброє утро", то один з молодих прибічників голови Верховної Ради України Леоніда Кравчука чемно звернув увагу: „Це, пане Буш, по-російськи, а по українському кажеться 'Добрий ранок'". Відразу це чемне звернення уваги дало до зрозуміння кожному зокрема і цілій делегації, що ми в Україні, а Україна — не Росія. В цьому чемному завважені молодого урядника можна було не тільки побачити, але також відчути гордість за свою мову своє власне я та свою країну.

Події, пов'язані зі святкуванням, були підготовані та проходили без будь-яких небажаних інцидентів. Навпаки, все проходило урочисто та гідно — каже Т. Шмагала. Усі члени президентської репрезентації були мило здивовані таким гідним і величним проведенням цих святкувань. Мабуть, самовпевнена і заразом ввічлива поведінка урядових чинників була також одним із тих середників, що дає посторонним і всім іншим вироблятя собі власне поняття про людей і країну, в якій перебувають.

Повертаючись до ЗСА тільки й мови було про те, як все відбулося гарно і величаво, а тоді розмова поверталася до України та її народу, далі слідувало здивування, що це зовсім окрема країна і народ. А представники жидівського походження не були вже такими певними щодо своїх вироблених давно поглядів і висловлювали бажання краще познайомитися з українською громадою та її життям у ЗСА.

„Мої думки знову полетіли в минуле, до мого батька — звичайного українського іміґранта ще з 1913 року, який ціле життя жив тільки мрією, що для мене, його сина, стала дійсністю — суверенна незалежна Україна.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го ГРУДНЯ 1991 р.

Дітройт, Миш. Річні загальні збори 175-го Відд. УНС, о год. 2-ій по пол. в залі Української Мишиґенської Ліґи, 6690 Мишиґен вул. Порядок нарад: відкриття і прийняття порядку нарад, вибір президії, відчитання протоколу з попередніх З. Зборів, звітування: а) Управи, б) делегатів, в) К. Комісії, дискусія над звітами, абсолюторія уступаючій управі, вибір нової управи, справи різні, питання і внески, закриття ділової частини нарад. Після ділової частини нарад — товариська гутірка при каві й солодкому. Якщо на означену годину не прибуде відповідна кількість членів, збори почнуться півгодини пізніше, без огляду на кількість присутніх. На загальних зборах буде присутній голова Округи, Александер Серафин. — Я. Базюк, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 15-го ГРУДНЯ 1991 р.

Карнеґі, Па. Річні збори Т-ва Ів. Франка 481-ий Відд. в авдиторії парафії св. Трійці в Карнеґі, Па. На порядку: звіти за минулий рік та вибір урядовців на 1992 р. Проситься всіх членів взяти участь. — Гелен Возняк, секр.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА БЕЛЛЕҐРІНА, член УНС Відд. 155-го Т-ва „Запорозька Січ" в Перт Амбою, Н. Дж. померла 14-го серпня 1991 року на 70-му році життя. Нар. 1921 року в Перт Амбою, Н.Дж. Членом УНС стала 1939 року. Залишила у смутку мужа і дітей.

Вічна Їй Пам'ять!

Меланія Лоренс, секр.

ПАВЛО ПЕЛТИШИН, член УНС Відд. 42-го Т-ва ім. Т. Шевченка в Пассейку, Н.Дж. помер 7-го жовтня 1991 року на 70-му році життя. Нар. 1921 року в селі Воля Нижна, Україна. Членом УНС став 1961 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Івана з родиною, доньку Марію з родиною, доньку Стефанію з мужем та внуків, Джанатан, Кетрін і Кетлин. Похорон відбувся 10-го жовтня 1991 року на цвинтарі св. Михайла в Лодей, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Котляр, секр.

ЕВА ІВАНИК, член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабет, Н.Дж. померла 4-го липня 1991 року на 70 році життя. Нар. 1921 року в Раві Руській, Україна. Членом УНС стала 1961 року. Залишила у смутку доньку Стефанію Поверс з мужем Давидом, доньку Віру Іваник і внука Давида мол. Похорон відбувся 6-го липня 1991 року на цвинтарі св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Михайло Хитра, секр.

ПЕТРО СЕЛЕМАН член УНС Відд. 390-го Т-ва ім. Івана Франка в Брістол, Кт. помер 14-го вересня 1991 року на 74-му році життя. Народився у травні 1917 року в Ню Бритен, Кт. Членом УНС став 1941 року. Залишив у смутку дружину Джін; дочок Дану Папазіян і Патрисю МкДонут; сестер: Мері Селеман і Милдред Ґоґен. Похорон відбувся 14-го вересня 1991 року на цвинтарі св. Михайла в Террівилл, Кт.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Буґрин, секр.

ЛЮБОВ САВОЙКА член УНС Відд. 371-го Т-ва „Запорозька Січ" в Нюарку, Н.Дж. померла 23-го вересня 1991 року на 85-му році життя. Нар. 24-го червня 1906 року у Львові, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку дочку Оксану Міз і внука д-ра Романа Гнатіва. Похорон відбувся 26-го вересня 1991 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Дереш, секр.

ОЛЕНА КОЗУП член УНС Відд. 372-го Т-ва ім. Івана Франка у Плейнфілді, Н.Дж. померла 24-го серпня 1991 року на 64-му році життя. Нар. 4-го вересня 1926 року в Люзерні, Па. Членом УНС стала 1973 року. Залишила у смутку 5 дочок і 4-ох синів, зятів і невістки; 13 внуків, сестер, братів і дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії в Даллас, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Софія Понишин, секр.